

‘Ik neem écht geen afscheid als ik 65 ben’

Oudere specialisten maken geen haast met hun pensioen

Hoewel beginnende specialisten staan te springen om hun baan over te nemen, zijn oudere artsen er soms nog lang niet aan toe om hun werk neer te leggen. Waarom blijven ze werken? En zitten ze daarmee hun jonge collega's niet in de weg? ‘Ik voel me er niet schuldig over.’

Simone Paauw

beeld: Getty Images

Jonge specialisten, vooral urologen, cardiologen en chirurgen, hebben grote moeite met het vinden van geschikt werk. De Jonge Orde heeft hier afgelopen zomer dringend aandacht voor gevraagd (zie ook de artikelen op blz. 122 en blz. 124). Aan de kant van de oudere specialisten is een hele andere ontwikkeling gaande. Zij lijken hoe langer hoe later met pensioen te willen gaan. En als ze al met pensioen zijn, dan werken ze er graag nog een paar jaar naast.

Bijbaan

Voormalig internist Peter Slee (1942), sinds vijf jaar met pensioen, vertelt dat hij in het

Antonius Ziekenhuis in Nieuwegein, waar hij heeft gewerkt, systematisch de dossiers van overleden patiënten controleert op vergissingen en verbeterpunten. Daarover geeft hij de betreffende behandelaars – via de necrologiecommissie – feedback. Slee: ‘Het is een ideale baan voor iemand die met pensioen is, die geen diensten meer wil draaien, maar wél aan het werk wil blijven.’

Joris Meegdes, senior adviseur van het Capaciteitsorgaan, bevestigt dat er sprake is van een trend. ‘Specialisten gaan op latere leeftijd met pensioen. Eerder lag dat bij ongeveer 60 jaar, maar dat verschuift nu meer richting de 65. Daarnaast blijven specialisten die met pensioen

zijn vaker werken in een “bijbaan”. Daar zijn meerdere redenen voor, waaronder financiële. De cijfers over de vertraagde uitstroom nemen we mee in het nieuwe advies over de instroom van specialisten die in het voorjaar verschijnt.’

Fit en vitaal

Ook ondernemer Steef van 't Pad Bosch ziet een groeiende belangstelling van specialisten om na hun pensioen actief te blijven in het artsenvak. Hij richtte in 2009 MedicalWork op, een bureau dat bemiddelt tussen (bijna) gepensioneerd specialisten die als zzp'er aan de slag willen en opdrachtgevers zoals ziekenhuizen en het ministerie van Veiligheid en Justitie (zorg in gevangenissen). Twee jaar geleden hadden zich 65 specialisten bij hem aangemeld, inmiddels zijn het er 350, van wie er 50 daadwerkelijk via MedicalWork aan het werk zijn gegaan. Van 't Pad Bosch noemt meerdere redenen waarom specialisten graag aan het werk blijven: ‘Het zijn gedreven mensen die altijd hard hebben gewerkt. Als ze met pensioen gaan, vallen ze in een zwart gat.

Maar daarnaast willen ze graag kennis blijven overdragen en bezig zijn met patiënten.’

Net als Meegdes denkt ook Van 't Pad Bosch dat financiële motieven een grote rol spelen. ‘De pensioenen staan onder

druk.’ Al lopen de specialisten er niet mee te koop; er zijn er weinig die uit liefdadigheid door zullen werken na het pensioen.’

Orthopedisch chirurg Willem van der Ham (1948) – niet te verwarren met de oud-OMS-voorzitter – werkt nog bij het Gemini Ziekenhuis in Den Helder. Hij geeft ruiterlijk toe dat hij graag tot zijn 67ste wil doorwerken, mede omdat dat financieel beter uitkomt. ‘In augustus word ik 65 en zou ik moeten stoppen met werken. Maar het levert me op jaarbasis 8000 euro extra pensioen op als ik twee jaar langer doorga. Bovendien hoef ik in die periode geen premie meer te betalen, wat me nog eens extra geld oplevert. Maar daarnaast voel ik me fit en vitaal, doe ik mijn werk graag én heb ik een hele specifieke deskundigheid waardoor mijn plek niet heel makkelijk gecontinueerd kan worden door een jonge collega. Daar moet in de komende paar jaar iemand voor worden klaargestoomd.’

Of Van der Ham door kan werken, is overigens niet zeker. Hoewel zijn maatschap erachter staat, heeft het ziekenhuis het standpunt

ingenomen dat alle specialisten moeten vertrekken op hun 65ste. ‘Maar ik ga écht geen afscheid nemen als ik 65 ben.’

Chirurgie is één van de specialismen waar op dit moment sprake is van een stuwmeer van jonge artsen die de grootste moeite hebben met het vinden van een geschikte, vaste baan in hun vakgebied. ‘In de orthopedie speelt dat nog niet zo sterk’, zegt Van der Ham. ‘Op zich is het niet zo dat ik mijn plek niet zou willen afstaan. Maar nog liever wil ik een paar jaar blijven en mijn praktijk op een geleidelijke manier overdragen. Ik voel me er niet schuldig over dat ik dan misschien iemand anders in de weg zit.’

Maatschappelijk onaanvaardbaar

MedicalWork beweegt zich volgens Van 't Pad Bosch vooral op gebieden waar een tekort aan specialisten speelt, zoals ouderengeneeskunde, mdl-geneeskunde en reumatologie. Hij denkt niet dat zijn bedrijf concurreert met jonge klaren, maar ziet wél dat sommigen van hen met de handen in het haar zitten. ‘Hoewel MedicalWork een netwerk is voor gepensioneerd, melden zich steeds meer jonge specialisten bij mij aan met de vraag of ik iets voor ze weet. Ik heb tientallen jonge klaren van populaire specialismen in mijn databestand. Een enkeling heb ik verder kunnen helpen.’ Eén van de medewerkers van MedicalWork is niet meer praktiserend chirurg Peter Smits (1947). Hij ging op zijn 63ste met pensioen, omdat de NAW-diensten hem zwaarder gingen vallen. Geen diensten draaien was toentertijd geen optie in zijn maatschap. Sindsdien geeft hij 2,5 dag per week onderwijs aan co-assistenten van de Ziekenhuisgroep Twente in Almelo. Daarnaast werkt hij zo nu en dan via MedicalWork een middag in een penitentiaire inrichting, waar hij kleine verrichtingen doet. Smits: ‘Ik vind het wel een dilemma: de oudere dokter die aan het werk wil blijven tegenover de jonge dokter die moeite heeft met het vinden van een geschikte baan. Ik ben daarom blij dat ik met mijn werk niet het brood uit de mond van een jongere collega stoot. Zolang je niet in dezelfde vijver vist, denk ik dat het wel verantwoord is. Maatschappen moeten er goed over nadenken of ze oudere specialisten in dienst thouden. Het is maatschappelijk onaanvaardbaar dat jonge specialisten geen werk op hun niveau kunnen vinden na een kostbare opleiding. Maar ik vermoed wel dat het te grote aanbod aan specialisten snel verdwijnt doordat zowel vrouwen als mannen meer parttime zullen gaan werken.’

‘Ik voel me vitaal en ik doe mijn werk graag’

Eerdere artikelen over dit onderwerp en een eerder interview met Steef van 't Pad Bosch vindt u bij dit artikel op www.medischcontact.nl. Hier vindt u bovendien het dossier Werk en inkomen.